

Grote Bickersstraat 74
1013 KS Amsterdam

Postbus 247
1000 AE Amsterdam

t 020 522 54 44
f 020 522 53 33
e info@tns-nipo.com
www.tns-nipo.com

Rapport

Begrip voor acties vakbonden, één op zeven zelf bereid tot actie

Tim de Beer, Peter Kanne

C6955 J1 | 6 oktober 2009

Dit document is uitsluitend voor deze opdrachtgever opgesteld. Alle in het document vermelde gegevens zijn strikt vertrouwelijk. Publicatie en inzage aan derden, geheel of gedeeltelijk, is zonder schriftelijke toestemming van TNS NIPO beslist niet toegestaan.

© TNS NIPO | ISO 9001 | rapport.nederlands.dot

Inhoud

1	AOW	2
1.1	Weerstand tegen verhogen AOW-leeftijd tot 67 jaar neemt verder toe	2

1 AOW

1.1 Weerstand tegen verhogen AOW-leeftijd tot 67 jaar neemt verder toe

De weerstand tegen het verhogen van de AOW-leeftijd naar 67 jaar neemt steeds verder toe. In maart 2009 vond nog 45% verhoging van de AOW *acceptabel*, nu is dat 39%. Het aantal mensen die het *onacceptabel* vindt is gestegen naar 57%. In maart 2009 was dit net iets meer dan de helft (52%). Vooral onder de mensen die nu CDA of PvdA zouden stemmen is de steun voor deze maatregel afgenomen. In de vorige meting (september 2009) vond nog 64% van de CDA aanhang de maatregel *acceptabel*, nu slechts 55%. Van de PvdA aanhang vond in september nog een meerderheid (53%) de maatregel *acceptabel* en nu nog maar 45%. De aanhang van de SP en PVV en de niet-kiezers vindt de maatregel in grote meerderheid (rond de 70%) *onacceptabel*. Dit is niet veranderd sinds augustus 2009.

1| Weerstand tegen verhogen AOW-leeftijd tot 67 jaar neemt toe¹

Stapsgewijze verhoging AOW-leeftijd acceptabel of onacceptabel?	25 maart 2009	31 augustus 2009	21 sept. 2009	6 oktober 2009
	%	%	%	%
Acceptabel	45	41	40	39
Onacceptabel	52	52	55	57
Weet niet	3	7	6	4

Basis: alle Nederlanders (n=1051)

Ook het feit of iemand werkzaam is maakt uit. Onder de werkenden is de steun voor het verhogen van de AOW leeftijd begrijpelijkerwijs een stuk lager dan onder niet werkenden. Van de mensen die werken noemt 62% de maatregel *onacceptabel*, van de mensen die niet werken 50%.

Als we kijken naar verschillen per sector waarin mensen werkzaam zijn dan zien we dat vooral in de transport en industrie sectoren de weerstand groot is; 83% respectievelijk 76% van de mensen binnen deze sectoren noemt de maatregel *onacceptabel*.

Vooraf binnen de zakelijke sectoren noemt wel een meerderheid de maatregel *acceptabel*. Zo noemt 57% van de mensen werkzaam in het bank- en verzekeringswezen en 51% van de mensen binnen zakelijke en overige dienstverlening en ICT de maatregel *acceptabel*.²

¹ Het onderzoek in maart 2009 werd telefonisch uitgevoerd, in augustus, september en oktober 2009 online. Voordeel van het online onderzoek is dat de neiging tot het geven van sociaal wenselijke antwoorden enigszins wordt weggenomen en mensen die het echt niet weten kiezen wat sneller voor de 'weet niet'-optie.

² De cijfers met betrekking tot de sectoren zijn indicatief, vanwege de lage netto n per groep.

In de leeftijdscategorie 35-54 jaar (de groep die het meest getroffen zou worden door de maatregel) is de weerstand tegen het verhogen van de AOW leeftijd het grootst, 68% noemt de maatregel *onacceptabel*. Bij de 65-plussers (de ‘veilige’ groep) is er juist een meerderheid (59%) die de maatregel *acceptabel* noemt.

1.2 Twee op drie vinden actievoeren bonden terecht, een op zeven werkenden zou zelf acties voeren

Een ruime meerderheid (68%) van de Nederlanders vindt het terecht dat de vakbonden actie gaan voeren tegen de verhoging van de AOW leeftijd naar 67 jaar. 42% vindt het zelfs *zeer terecht*. Een kwart van de Nederlanders (26%) vindt de geplande acties van de bonden (zeer) onterecht.

Onder de vakbondsleden is de steun nog hoger. Een kwart (77%) van de vakbondsleden noemt het terecht dat de vakbonden actie willen gaan voeren.

Binnen de leeftijdscategorie 35-54 jaar is de steun voor acties het grootst. Driekwart (75%) van deze groep vindt het (zeer) terecht dat de vakbonden actie willen gaan voeren en 21% vindt het (zeer) onterecht.

De steun voor actievoeren is het grootst onder mensen die SP, PVV en GroenLinks zouden stemmen (alle boven de 80%). Van de VVD en CDA aanhang noemt ongeveer de helft (55% respectievelijk 49%) het onterecht dat de vakbonden actie willen gaan voeren.

Van de Nederlanders geeft 14% aan **zeker wel** bereid te zijn zelf actie te voeren tegen het verhogen van de AOW leeftijd. Van de vakbondsleden is bijna een kwart (24%) zeker bereid zelf actie te gaan voeren.

Onder de mensen die CDA, PvdA, D66 of Christenunie zouden stemmen is de actiebereidheid het laagst (8% van de CDA aanhang respectievelijk 9% van de PvdA, 7% van D66 en 0% van de Christenunie geeft aan **zeker wel** bereid te zijn zelf actie te voeren). De PVV en SP aanhang is het meest actiebereid, 27% respectievelijk 26% geeft aan **zeker wel** zelf actie te gaan voeren.

Soort acties

Van de mensen die zeker of waarschijnlijk wel bereid zijn zelf actie te voeren wordt een *korte werkonderbreking* het meest genoemd (door 59% genoemd) als gevraagd wordt naar het soort acties dat men zou willen voeren. Verder zou 41% een *landelijke actiedag* bijwonen of (mede)organiseren en 40% meedoen aan een *gedeeltelijke of gehele staking binnen het bedrijf*.

1.3 Mislukken overleg tussen werkgevers en vakbonden ‘vooral te wijten aan werkgevers’

De ene helft van de respondenten hebben we de stelling voorgelegd dat het ‘onterecht is dat de vakbeweging nu stakingen organiseert: ze heeft voldoende kans gehad om samen met de werkgevers tot een oplossing te komen’. Een grote minderheid (41%) onderschrijft deze stelling, de helft is het met deze stelling oneens (51%).

De andere helft is voorgelegd dat het ‘terecht is dat de vakbeweging nu stakingen organiseert: de werkgevers wilden nooit echt tot een compromis met de werknemers komen’. Met deze stelling is ruim de helft (57%) het eens, drie op de tien mensen (31%) zijn het hier mee oneens.

2 | Werkgevers krijgen in meerderheid de schuld van mislukken overleg

Stelling	Mee eens (%)	Mee oneens (%)	Weet niet/wil niet zeggen (%)
Het is <i>onterecht</i> dat de vakbeweging nu stakingen organiseert, ze heeft voldoende kans gehad om samen met de werkgevers tot een oplossing te komen	41	51	8
Het is <i>terecht</i> dat de vakbeweging nu stakingen organiseert, de werkgevers wilden nooit echt tot een compromis met de werknemers komen	57	31	12

Basis: alle Nederlanders (n=1051)

1.4 Iets meer dan helft onder voorwaarden bereid om na 65^e door te werken

Iets meer dan de helft van de werkende Nederlanders (52%) zegt bereid te zijn om langer door te werken na zijn of haar 65^e. Slechts een op de zeven (14%) is bereid dat te doen *zonder dat daar een hogere AOW-uitkering tegenover staat*. Vier op de tien werkende Nederlanders (39%) zijn hoe dan ook niet bereid om na

3 | Slechts een op zeven bereid door te werken na 65^e zonder extra beloning

Positie ten aanzien van langer doorwerken na 65 ^e	%
Ik ben geheel bereid om langer door te werken, ook als daar geen extra beloning (in de vorm van een hogere AOW-uitkering) tegenover staat	14
Ik ben alleen bereid om langer door te werken als tegenover langer doorwerken een extra beloning staat (in de vorm van een hogere AOW-uitkering)	38
Ik ben niet bereid om na mijn 65 ^e twee jaar langer door te werken	39
Anders	6
Weet niet	3

Basis: n=650 (werkende Nederlanders)

1.5 Minder dan helft werkenden verwacht werk na 65^e aan te kunnen

Denken werkende Nederlanders een verhoging van de AOW-leeftijd wel aan te kunnen? Vier op de tien werkende mensen (39%) denken dit zowel fysiek als mentaal aan te kunnen. De helft (50%) verwacht dit fysiek en/ of mentaal niet aan te kunnen.

4 | Vier op tien verwachten het werk na hun 65^e fysiek en mentaal aan te kunnen

Verwacht het werk na 65 ^e ...	%
...fysiek en mentaal aan te kunnen	39
...fysiek wel, maar mentaal niet aan te kunnen	8
...mentaal wel, maar fysiek niet	21
...fysiek en mentaal niet aan te kunnen	21
Anders	5
Weet niet	6

Basis: n=650 (werkende Nederlanders)

Achtergrond

Onderhavige rapportage geeft de resultaten van de meest recente politieke peiling van TNS NIPO weer. Het onderzoek is uitgevoerd van 5 tot en met 6 oktober 2009.

Onderzoeksverantwoording

De trendmeting is uitgevoerd in het *Leven-in-Nederland-forum*, middels de CAWI-methode (computer assisted web interviewing). Via hun eigen pc werken respondenten online mee aan het onderzoek.

In deze meting werden **1051** personen van 18 jaar en ouder ondervraagd. Er is herwogen op geslacht, leeftijd, opleiding, gezinsgrootte, regio, werkzaamheid en politiek stemgedrag (TK 2006).